Gezamenlijke inbreng Gemert-Bakel
Regionale Agenda MRE 2027–2030

Raadsbrede conceptinbreng

Deze notitie bundelt de inbreng van de zes fracties tot één raadsbreed antwoord voor de regioconferentie over de Regionale Agenda van de Metropoolregio Eindhoven (MRE). De tekst brengt de gedeelde belangen en de verschillende aandachtspunten samen, zonder partijpolitieke toeschrijving. Het uitgangspunt is dat regionale groei kansen biedt, maar dat inwoners, ondernemers en alle kernen van Gemert-Bakel daar merkbaar van moeten profiteren.

1. Welke regionale onderwerpen zijn voor Gemert-Bakel het belangrijkst voor 2027–2030?

Voor Gemert-Bakel zijn bereikbaarheid, passende en betaalbare woningbouw, een sterke lokale economie en leefbare kernen belangrijke regionale onderwerpen. De groei van Brainport biedt kansen, maar vraagt ook om voldoende voorzieningen, infrastructuur en ruimte om te wonen en te ondernemen.

Daarnaast vragen netcongestie en energiezekerheid om een gezamenlijke aanpak. Zonder voldoende netcapaciteit komen woningbouw, bedrijfsuitbreiding en maatschappelijke voorzieningen onder druk te staan. Energieopslag, slimmer gebruik van het elektriciteitsnet en andere innovatieve oplossingen verdienen daarom aandacht.

Ook de toekomst van het buitengebied, klimaat en milieu, water, natuur en landschap horen bij de regionale agenda. Verder moeten de gevolgen van de groei voor onderwijs, zorg, sport, cultuur, ontmoetingsplekken en jeugdzorg tijdig in beeld komen. De agenda moet niet alleen ambities benoemen, maar ook duidelijk maken welke gevolgen de regionale groei heeft voor de zeven kernen en welke investeringen daarvoor nodig zijn.

2. Welke concrete punten over bereikbaarheid en openbaar vervoer moeten regionaal worden opgepakt?

De bereikbaarheid van Gemert-Bakel moet aantoonbaar verbeteren. Voor de wegen gaat het om een oplossing voor de Beekse Brug op korte termijn, aandacht voor de doorstroming op de N279 en onderzoek naar oplossingen voor de langere termijn, waaronder een mogelijke bypass. Daarbij zijn concrete maatregelen, een planning en inzicht in de resultaten nodig.

Het openbaar vervoer moet betrouwbaar, frequent en goed toegankelijk zijn. Er zijn betere verbindingen nodig vanuit alle kernen naar onder meer Helmond, Eindhoven, Deurne, Veghel en Boxmeer, met goede aansluitingen op trein, onderwijs en werklocaties. Ook avond- en weekendverbindingen en de bereikbaarheid van Bronlaak verdienen aandacht. De nieuwe OV-concessie is een belangrijk moment om deze wensen gezamenlijk in te brengen. Openbaar vervoer moet worden beoordeeld op de bereikbaarheid die het oplevert, en niet alleen op directe rendabiliteit.

Daarnaast zijn veilige en snelle fietsroutes, veilige kruisingen van provinciale wegen en goede verbindingen naar werkgebieden belangrijk. Ook mobiliteitshubs en goed bereikbare parkeer- en overstapmogelijkheden aan de rand van Eindhoven kunnen bijdragen. De vervoersvraag en de gevolgen van de regionale groei voor het wegennet en openbaar vervoer moeten vooraf worden onderzocht. Daarbij moet waar nodig ook worden afgestemd met gebieden buiten de MRE.

3. Hoe zorgen we ervoor dat Gemert-Bakel en andere landelijke gemeenten voldoende worden meegenomen in de regionale ontwikkeling?

De regionale ontwikkeling moet vanaf het begin rekening houden met de behoeften van alle 21 gemeenten, dus niet alleen met die van de grote steden. Gemert-Bakel levert een bijdrage aan Brainport met inwoners, werknemers, ondernemers en ruimte om te wonen en te werken. Daar moeten passende investeringen in bereikbaarheid, voorzieningen, woningbouw, economie en energievoorziening tegenover staan.

Maak daarom zichtbaar wat landelijke gemeenten bijdragen, wat zij terugkrijgen en waar knelpunten blijven bestaan. Kijk niet alleen naar de aanwezigheid van voorzieningen in de regio, maar ook naar de bereikbaarheid ervan voor inwoners van de afzonderlijke kernen. Breng verschillen tussen gemeenten en dorpen tijdig in beeld.

Samenwerking tussen gemeenteraden kan de gezamenlijke inbreng versterken. Het is belangrijk dat raads- en commissieleden goed betrokken zijn bij regionale bijeenkomsten en dat de Peelgemeenten waar mogelijk samen optrekken. Tegelijk moeten de belangen van alle gemeenten en kernen herkenbaar blijven. Regionale samenwerking moet leiden tot concrete verbeteringen en niet alleen tot gezamenlijke ambities op papier.

4. Welke aandacht vraagt de Regionale Agenda voor woningbouw, economie en de leefbaarheid van onze kernen?

Woningbouw, economie, bereikbaarheid en voorzieningen moeten in samenhang worden bekeken. Er is behoefte aan betaalbare en passende woningen voor starters, eenpersoonshuishoudens, eenoudergezinnen, senioren en inwoners met een bescheiden inkomen. Kijk daarom verder dan alleen eengezinswoningen en zorg ook in kleinere kernen voor mogelijkheden om passend te wonen. Door woningen voor verschillende levensfasen te bouwen, kan ook de doorstroming op gang komen.

Woningbouw moet samengaan met voldoende voorzieningen, zoals onderwijs, zorg, sport, cultuur en ontmoetingsplekken. Een regionale analyse moet laten zien waar door de groei tekorten kunnen ontstaan, welke investeringen nodig zijn en wanneer die nodig zijn. Deze analyse moet aansluiten op de lokale uitwerking voor Gemert-Bakel.

Voor de economie zijn voldoende bedrijfsruimte, ontwikkelmogelijkheden voor bestaande ondernemers en kansen voor nieuwe en innovatieve bedrijven belangrijk. Ook de aansluiting op vakonderwijs en het vinden van geschikt personeel verdienen aandacht. Er moet ruimte zijn voor schone en toekomstgerichte bedrijvigheid en voor economische kansen in het buitengebied, met oog voor landbouw, natuur en landschap.

Netcongestie moet hierbij een duidelijke plaats krijgen. Werk met provincie en netbeheerders aan structurele netuitbreiding en oplossingen voor de kortere termijn, zoals energieopslag, energiehubs en flexibel gebruik van beschikbare capaciteit. Betrek daarnaast waterberging, het vasthouden van water, biodiversiteit, klimaatbestendigheid, recreatie en toerisme bij regionale ruimtelijke keuzes. Ook goede huisvesting, veilige arbeidsomstandigheden en welzijn van arbeidsmigranten, crisisvoorbereiding en toegankelijke ondersteuning voor mentale gezondheid en jeugdzorg verdienen aandacht.

5. Welke onderwerpen of concrete voorstellen wil Gemert-Bakel bij de regioconferentie inbrengen?

Wij vragen om de volgende punten mee te nemen in de Regionale Agenda:

1. **Een regionale voorzieningenanalyse.** Breng de gevolgen van de groei in beeld voor onderwijs, zorg, sport, cultuur, ontmoetingsplekken en jeugdzorg. Benoem knelpunten, bereikbaarheid, benodigde investeringen, planning en financiële gevolgen. Verbind dit met de lokale analyse voor de zeven kernen.
2. **Een concreet bereikbaarheidsplan voor landelijke gemeenten.** Werk aan de Beekse Brug, de N279, betrouwbare busverbindingen, veilige fietsroutes en goede overstapmogelijkheden. Maak duidelijk welke stappen wanneer worden gezet.
3. **Betaalbare en passende woningbouw.** Houd rekening met starters, eenpersoonshuishoudens, eenoudergezinnen, senioren en inwoners met een bescheiden inkomen. Laat woningbouw en voorzieningen samen meegroeien.
4. **Een gezamenlijke aanpak van netcongestie en energiezekerheid.** Combineer structurele netuitbreiding met netbewust bouwen, energieopslag, energiehubs, energiegemeenschappen, flexibel gebruik van capaciteit en waar mogelijk groen gas.
5. **Ruimte voor een sterke lokale economie.** Geef bestaande bedrijven ontwikkelruimte, zorg voor voldoende geschikte bedrijventerreinen en verbind ondernemers beter met innovatie, vakonderwijs en talent in de regio.
6. **Aandacht voor het buitengebied en een gezonde leefomgeving.** Stem regionale keuzes af op waterberging, water vasthouden, natuurverbindingen, biodiversiteit, klimaatbestendigheid en landschappelijke kwaliteit. Verbind toeristische profilering en recreatieve routes met lokale en regionale erfgoed- en natuurinitiatieven, met behoud van leefbaarheid.

7. **Samenhangend beleid voor arbeidsmigranten en weerbaarheid.** Stem afspraken over huisvesting, veilige arbeidsomstandigheden, welzijn en toezicht op elkaar af. Deel ervaringen met noodsteunpunten en crisisvoorbereiding en betrek de weerbaarheid van het buitengebied.
8. **Toegankelijke ondersteuning en samenwerking over regiogrenzen heen.** Verbind regionale ontwikkeling met mentale gezondheid en jeugdzorg. Zoek waar nodig aansluiting met Noordoost-Brabant en Noord- en Midden-Limburg, omdat inwoners en bedrijven ook met deze gebieden relaties hebben.
9. **Samen optrekken als landelijke gemeenten.** Versterk de samenwerking tussen de Peelgemeenten en zorg voor goede betrokkenheid van gemeenteraden bij de voorbereiding en bespreking van regionale keuzes.

De regioconferentie moet leiden tot concrete afspraken, een duidelijke planning en resultaten waarop gemeenten elkaar kunnen aanspreken.

6. Welke aandachtspunten zijn belangrijk bij de verdeling van regionale middelen en de invloed en controle van gemeenteraden?

Regionale middelen moeten eerlijk en proportioneel worden verdeeld op basis van de regionale opgaven, de maatschappelijke effecten en de gevolgen van de groei. Daarbij moet niet alleen worden gekeken naar de grote steden, maar ook naar de behoeften van landelijke gemeenten en afzonderlijke kernen. De kosten mogen niet onevenredig terechtkomen bij gemeenten die minder direct van de groei profiteren. Ook projecten die lokaal belangrijk zijn, kunnen nodig zijn om draagvlak voor de regionale samenwerking te behouden.

Maak bij ieder belangrijk investeringsvoorstel vooraf duidelijk:
- welke gemeenten en kernen profiteren en op basis van welke criteria middelen worden verdeeld;
- welke resultaten worden beoogd, wat de kosten zijn en welke uitvoeringscapaciteit nodig is;
- welke financiële bijdrage en verplichtingen van afzonderlijke gemeenten worden gevraagd;
- wanneer gemeenteraden invloed kunnen uitoefenen en welke ruimte er is om keuzes bij te sturen.

Gemeenteraden moeten vroegtijdig betrokken worden, zodat zij regionale prioriteiten en de gevolgen voor hun gemeente kunnen beoordelen. Achteraf moet inzichtelijk zijn waaraan geld is besteed, welke resultaten zijn bereikt en waarom kosten of plannen eventueel zijn veranderd. Heldere doelen, tijdige informatie en vaste momenten voor voortgangsrapportage zijn daarvoor nodig.

De regioconferentie is een nuttige manier om de betrokkenheid van raden te vergroten. Het is goed om deze werkwijze vaker te gebruiken. Zo blijft de regionale samenwerking transparant en democratisch controleerbaar en wordt duidelijk wat de samenwerking oplevert voor inwoners en ondernemers in Gemert-Bakel.